

بسمه تعالی

جزوه پلیس علمی

استاد : جناب آقای ابراهیمی

تهیه کننده : دانشجو مهدی زنده بودی

۱. اهمیت پلیس علمی:

۱- یکی از رشته های علوم پلیسی

۲- موضوع و هدف آن کشف حقیقت در بخشی از فرآیند عمل مجرمانه یعنی وقوع جرم

۳- یکی از رشته های معین علوم قضایی ، زیرا یافته و داده ها مربوط به وقوع عمل مجرمانه را در اختیار

دستگاه قضا قرار میدهد . ۴- روش کار پلیس علمی اطمینان بخشی است و به اصطلاح امروزی علمی است

نه ذهنی و خیالی و توهمی

۲. روشهای عمومی پلیس علمی:

۱: روش نوری ۲: زیست شناسی ۳- شیمیایی ۴- روان شناسی و انسان شناسی

۳. جمع آوری با روش های نوری:

۱: بوسیله عکس : می توان هویت مجرمان و متهمان را شناسایی کرد

۲: اندازه گیری ها : به کمک دوربین های مخصوص فواصل اشخاص و اشیاء را در صحنه جنایی به دست آورد .

۳: اسناد : با فنون عکاسی عکس از اسناد در اندازه های مختلف تهیه و ضمیمه پرونده پلیس یا کیفری نمود و همچنین از اسناد مجعول و سوخته شده نیز می توان استفاده نمود .

۴: اندازه فواصل دور : با عکس برداری هوایی می توان اقدام به تهیه کروکی یا امور اکتشافی دیگر نمود

۵: شناخت محل های نامرعی بدن با عکسبرداری مخصوص : منافذ و دیگر خصوصیات پوستی ،

زیرجلدی و ارگان های داخلی را میتوان مشاهده و ضبط نمود

۶: مرعی سازی: با عدسی ها و نور نقاط نامرعی مورد نیاز برای کشف حقیقت را باز شناخت مثل ظهور آثار

نامرئی اثر انگشتان ۷: ریزبینی : میکروسکوپ به وسیله آن اجسام ریز را مشاهده کرد

۴. جمع آوری دلایل مادی به روش زیست شناختی:

۱: سلول شناختی: اثر شناخت ماهیت سلولها و آسیبهای وارده به آنها در اثر ارتکاب جرم با این روش

۲: سرولوژی (لکه شناسی): مسائل زیادی برای محقق جنایی حل میکند در روش آزمایشهای خونی

لکهها چرگها درارتباط با مسائل جنایی ، تجاوز به عنف رابطه نامشروع جرائم جنسی

۳: آنزیمولوژی : کاربرد زیادی در پلیس علی دارد و با این شیوه میتوان به وجودبازق منی و خون پی برد

۴: میکروبیولوژی: دسترسی به انواع اغذیه مصرف شده بوسیله متهم قربانی و دیگران

۵: روشهای ریاضی: برای محاسبه خط ترمز وسیله نقلیه و محاسبه سرعت در زمان تصادف محاسبه زوایای تیراندازی ها و محاسبه فواصل بوسیله قانون صدا و نور

۵. اصول کاربردی روشهای پلیس علمی:

۱: اصل بقا: از هر فعالیتی اثری باقی میماند مثل آب دهان، مو، بافتهای لباس، ته سیگار آثار انگشت و چرخ و قشنگ، گاز گرفتگی و عرق بدن

۲: اصل مشابهت: بسیاری از عناصر طبیعی و مصنوعی به یکدیگر شبیهند، با شناخت دقیق این شباهت ها به اطلاعات جدید دست یافت مثل کفشهای ماشینی نو و مستعل

۳: اصل وحدت: هر شی مادی در اثر استعمال وضع منحصر به فردی پیدا میکند مثل دو حلقه لاستیک دواتومبیل که کار و تغییر کردند.

۴: اصل مقایسه و مطابقت: بر اثر مقایسه دو چیز به نتیجه برسیم آندو یکسانند یا متفاوت مانند مقایسه دواثر خون یا اثر انگشت

۶. تعریف حقیقی هویت: طبق ماده ۹۹۷ ق.م.ا.م متعلق حق افراد و جامعه میباشد گرچه اسم بوسیله شناسنامه تعیین میگردد.

۷. غرض و فایده تعیین هویت:

۱- جلوگیری از استبدال هویت: مجرم مخصوص فرد محکوم است برای جلوگیری از اختفاء هویت و اشتباه باید هویت انحصاری فرد مورد نظر به کمک کارشناسان به دقت تعیین گردد.

۲- تکرار جرم: قاضی باید بداند شخصی که به عنوان متهم در اختیار اوست آیا سابقه کیفری دارد یا خیر زیرا در صورتی که اتهام متناسب از مصادیق تکرار جرم باشد قاضی بناچار باید کلیات مشاهده را مورد لحاظ قرار دهد که نیاز به شناسایی هویت وی دارد.

۳- شخصی کردن مجازات: قاضی در تعیین مجازات بین حداقل و حداکثر مجازات آزاد است برای استفاده از این حق و اجرای عدالت و داوری منصفانه آگاهی از شخصیت طرف ضرورت دارد.

۴- خطرناک بودن افراد: بعضی از افراد برای تکرار جرم های خود و فرار از مجازاتهای سالب و محدود کننده آزادی از اسامی مستعار حتی در سطوح بین المللی استفاده می کنند تا بتوانند بدون شناسایی از سوی پلیس اقدامات مجرمانه جدیدی را مرتکب شوند.

۸. اصول تن پیمایی (پیکر نگاری) :

- ۱- اصل اول : بعضی از استخوانها بعد از ۲۰ سالگی غیر قابل تغییر میمانند
- ۲- اصل دوم : استخوانهای بدن هر فردی با فرد دیگر متفاوت از به طوری که نمیتوان دوفرد با استخوانهای مشابه پیدا کرد . ۳- اصل سوم : اندازه گیری استخوانهای بدن افراد با وسائل ساده امکان پذیر است
- ۴- اصل چهارم : اندازه گیری استخوانهای اسکلت افراد انسانی فقط شامل قسمتهای معینی است شامل :
اندازه بدن اندازه سر و اندازه دست و پا

۹. قسمتهای اسکلت بدن انسان که اندازه گیری میشود :

- ۱- اندازه بدن : طول قد - طول تنه در حال نشسته و پهنای بازوهای باز شده
- ۲- اندازه سر : طول و عرض و طول گوش راست
- ۳- اندازه دست و پا : شامل طول پای چپ و طول دست چپ و طول انگشتان وسط و کوچک سمت چپ

۱۰. محدودیتهای علم تن پیمایی :

- ۱- سیستم مزبور تنها هویت بالغان را معین میکند از شناسایی نابالغ عاجز است
- ۲- این روش کارشناسان را در شناسایی بعضی از افراد با اشتباهات عملی مواجهه می کرد .
- ۳- برخی از خطاها و اظهارنظرهای احتمالی در سنجش هویت اشخاص مربوط به این روش است ، کشف این خطاها باعث ضعف و قطعیت اطمینان این روش شد .

۱۱. آثار انگشتان :

طرحهای اصلی :

- ۱- آرکها : الف : ساده : در این طرح برجستگیها اثر از سوی دیگر با یک خیز یا موجی در مرکز بدون پیچش تند روبه بالا بدون پیچش با زاویه روبه عقب جریان می یابد . ب: خیمه ای : شبیه آرکهای ساده هستند با این تفاوت که برجستگیهای داخل هسته تشکیل یک زاویه را می دهند یا اینکه با یک یا دو برجستگی در هسته خیز تندی را تشکیل می دهند .

۲- لوپ ها: نوعی طرح اثر انگشت که در آن یک یا چند برجستگی وارد دو سوی اثر می شوند و دوباره انحناء می یابند به خط فرضی که از دلتا به هسته کشیده میشود و با آن برخورد میکند و یا از آن گذر میکند و به همان سوی اثر که خط یا خطوط از آن وارد شده ختم میشود .

۱۲. ویژگیهای لوپ ها :

۱- باید به انحناء یا خمیدگی کافی به عقب رفته ادامه آن به سمت داخل دلتا تا نقطه خط فرضی کشیده شده باشد .

۲- یک دلتا و حداقل یک برجستگی داشته باشد

۳- لوپها به اولنار (زیرین) : طرحهایی هستند که در آنها لوپها به سمت انگشتان کوچک جریان پیدا می کند و لوپای رادیال (زیرین) : طرحهایی هستند که در آنها لوپها به سمت انگشتان شست جریان پیدا می کند

۴- ورل ها : طرحهایی که در آنها خطوط برجسته، دایره یا مارپیچهای متعددالمرکز یا اشکال هندسی دیگری دیده میشوند.

۱۳. ورل ساده : دارای دو دلتا و حداقل یک خط برجسته است که مجموعاً مدار کاملی را تشکیل میدهد و شکل آن ممکن است مارپیچی یا گونه ای از اشکال دایره ای باشد .

۱۴. لوپهای کیسه ای مرکزی :

از یک یا چند برجستگی دورانی با یک مانع که با خط درونی جریان خطوط مرکب از دو دلتا یک زاویه ۱۹۰ درجه ایجاد می کند تشکیل می شود در بین دو دلتا خط فرضی با برجستگی دورانی در داخل طرح تماس نداشته یا آن را قطع نمی کند .

۱۵. لوپهای دوتایی: از ترکیب دو لوپ مجزا با دو مجموعه مشخص و مجزا از نشانه ها و دو دلتا تشکیل می شود .

۱۶. اکسیدنتان (غرضی) : طرحی است با دو یا چند دلتا و تلفیقی از دو یا چند طرح مختلف به استثناء آرک ساده

۱۷. شرایط کارشناس معاینه محل :

۱- درستی و پاکدامنی: زیرا به تنهایی کار میکند علاوه بر تخصص صلاحیت اخلاقی و شغلی برای وی لازم است زیرا مانند یک متخصص آزمایشگاه با اشیاء و عدله فیزیکی سروکار دارد .

۲- پشت کار و استقامت:

۳- بازرسی عاقلانه: تکنسین صحنه جرم در ضمن انجام بازرسی باید توجه خود صرفا به صحنه جرم متمرکز کند و وظایف و فعالیتهای شخصی سازمانی و اجتماعی خویش فراموش کرده از هر لحظه و هر مکانی برای بازرسی استفاده کند.

۴- صمیمیت: کاهش صمیمیت در کار موجب کسر حیثیت او سازمان متبوعه و دولت در انظار مردم

۵- قدرت درک: یکی از عواملی که کارشناس را در معرض خطا قرار میدهد وجود صحنه های ساختگی و عوامل گمراه کننده قتل و جنایت است بنا بر این فرض اول او در حین بررسی صحنه جرم باید این باشد که آیا این صحنه ساختگی است یا حقیقی

۶- کار گروهی: کار او با تما کسانی که به نحوی در کشف جرم کار می کنند مرتبط است لذا او عملا جزئی از تیم کشف کننده جرم است و حتی در غالب پرونده های کیفری ممکن است کارشناس صحنه جرم همراه سایر اعضاء تیم کشف جرم در صحنه جرم حاضر شده پا به پای آنها کار نماید .

۷- جهات فنی: ابزار و وسائل مختلفی که بوسیله مختلفی که بوسیله کارشناس صحنه جرم مورد استفاده قرار میگیرد موفقیت او را در کار تضمین می کند و باید با تمام ابزار کار بررسی صحنه جرم بطور کامل آشنا باشد و کاخانه سازنده و نحوه کار آنها را به خوبی بداند . در امور مهم استفاده از دوربین عکاسی ضرورت دارد

۱۸. موانع جمع آوری دلایل مادی :

۱- ضعف قوای بدنی: هر مورد معین مانند کوررنگی شب کوری عدم مهارت در تشخیص اشیاء

۲- نبودن وسائل کافی برای جمع آوری دلایل فیزیکی

۳- کمبود وقت مامورین کشف جرم به دلیل اشتغال به سایر فعالیتهای اداری یا قضایی

۴- محو انهدام و یا آلودگی دلایل مادی پس از جمع آوری آن .